

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-474/12

Schiebel Aircraft GmbH

v.

Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Verwaltungsgerichtshof)

„Řízení o předběžné otázce — Svoboda usazování — Volný pohyb pracovníků — Zákaz diskriminace — Článek 346 odst. 1 písm. b) SFEU — Ochrana podstatných zájmů bezpečnosti členského státu — Právní úprava členského státu, která stanoví, že statutární orgány společnosti, která v tomto členském státě provozuje obchod se zbraněmi, střelivem a válečným materiálem, musí mít státní příslušnost tohoto státu“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 4. září 2014

1. *Právo Evropské unie — Zásady — Rovné zacházení — Diskriminace na základě státní příslušnosti — Vztah mezi článkem 18 SFEU a články 45 SFEU a 49 SFEU*

(Článek 18 SFEU, čl. 45 odst. 2 SFEU a článek 49 SFEU)

2. *Volný pohyb osob — Pracovníci — Ustanovení Smlouvy — Osobní působnost — Možnost zaměstnavatele dovolávat se pravidla rovného zacházení*

(Články 45 SFEU a 49 SFEU)

3. *Volný pohyb osob — Svoboda usazování — Článek 49 SFEU — Předmět*

(Článek 49 SFEU)

4. *Volný pohyb osob — Pracovníci — Svoboda usazování — Omezení — Obchodování s vojenskými zbraněmi a vojenským střelivem a zprostředkování koupě a prodeje vojenských zbraní a vojenského střeliva — Podmínka státní příslušnosti pro členy statutárních orgánů nebo pro společníka s oprávněním řídit a zastupovat společnost — Nepřípustnost — Odůvodnění — Ochrana podstatných zájmů bezpečnosti — Posouzení vnitrostátním soudem*

[Články 45 SFEU a 49 SFEU, jakož i čl. 346 odst. 1 písm. b) SFEU]

1. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 20, 21)

2. Pravidlo rovného zacházení v oblasti volného pohybu pracovníků stanovené v článku 45 SFEU může být rovněž dovoláváno zaměstnavatelem za účelem zaměstnávání pracovníků, kteří jsou státními příslušníky jiného členského státu, v členském státě, ve kterém je usazen.

Tento závěr – vztahující se k situaci, kdy vnitrostátní ustanovení bránilo společnosti usazené v jednom z členských států vykonávat v něm činnost, neboť její jednatel, který byl v onom případě zaměstnancem, neměl bydliště v daném členském státě – platí obdobně i v případě, kdy se sporná podmínka týká jednatele, který má postavení osoby samostatně výdělečně činné.

Pravidla v oblasti volného pohybu pracovníků by totiž mohla být snadno zmařena, pokud by je členské státy mohly obejít pouhým uložením povinností zaměstnavatelům, které musí být splněny u každého pracovníka, kterého hodlají zaměstnat, a které by, kdyby byly uloženy přímo pracovníkovi, představovaly omezení výkonu práva pracovníka na volný pohyb podle článku 45 SFEU. Tento závěr je přitom třeba akceptovat i v případě, kdy zaměstnavatel hodlá přijmout pracovníka nikoli do zaměstnaneckého poměru, nýbrž jako osobu samostatně výdělečně činnou, na jejíž postavení se vztahuje článek 49 SFEU.

(viz body 25, 26)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 27)

4. Články 45 SFEU a 49 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která společně, jež hodlají provozovat živnost v oblasti obchodování s vojenskými zbraněmi a vojenským střelivem a zprostředkování koupě a prodeje vojenských zbraní a vojenského střeliva, ukládá, aby členové jejich statutárních orgánů nebo společníci s oprávněním řídit je a zastupovat měli státní příslušnost tohoto členského státu.

Taková právní úprava totiž zavádí rozdíl v zacházení na základě státní příslušnosti, v zásadě zakázaný článkem 49 SFEU i článkem 45 odst. 2 SFEU.

Předkládající soud však musí ověřit, zda členský stát, který chce k odůvodnění takové právní úpravy využít článku 346 odst. 1 písm. b) SFEU, může prokázat potřebu využít odchylky stanovené v uvedeném ustanovení za účelem ochrany podstatných zájmů své bezpečnosti.

V tomto ohledu je nutné uvést, že odchylka stanovená v článku 346 SFEU musí být vykládána restriktivně. Platí dále také, že ačkoli odst. 1 písm. b) tohoto článku uvádí opatření, jež členský stát může považovat za nezbytná k ochraně podstatných zájmů své bezpečnosti, nelze tento článek vykládat tak, že uděluje členským státům pravomoc odchýlit se od ustanovení Smlouvy prostým odkazem na uvedené zájmy. Členský stát, který chce využít článku 346 odst. 1 písm. b) SFEU, musí totiž prokázat potřebu využít odchylky stanovené v uvedeném ustanovení za účelem ochrany podstatných zájmů své bezpečnosti.

I kdyby bylo prokázáno, že cíl zajistit spolehlivost osob oprávněných k provozování živnosti v oblasti obchodování s vojenskými zbraněmi a vojenským střelivem a zprostředkování koupě a prodeje vojenských zbraní a vojenského střeliva, cíl bezpečnosti dodávek obranného materiálu a cíl zabránit úniku strategických informací představují podstatné zájmy bezpečnosti členského státu ve smyslu čl. 346 odst. 1 písm. b) SFEU, je ještě nutné, aby podmínka státní příslušnosti v souladu se zásadou proporcionality nepřekračovala meze toho, co je přiměřené a nezbytné pro dosažení sledovaného cíle.

(viz body 29, 33–35, 37, 39 a výrok)